

BOZKIRIN GÜÇLÜ KALEMİ
ABBAS SAYAR

RAMİS KARABULUT

otukennesriyat

YAYIN NU: 2165
KÜLTÜR SERİSİ: 1158

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-786-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: CB Matbaacılık

Baskı: Ötügen Neşriyat AŞ

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50
Sertifika Nu: 49269

Kitabın bütün yayın hakları Ötügen Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İstanbul - 2024

Doç. Dr. Ramis Karabulut: 1965 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesinde dünyaya gelir. İlk ve ortaöğrenimini Şarkışla'da (1971-1983), yükseköğrenimini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü'nde (1983-1987) yapar. Sonrasında çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği ve idarecilik (1987-2002) görevlerinde bulunur.

1996 -1999 yılları arasında, Prof. Dr. Nâzım H. Polat'ın danışmanlığında “Orhan Seyfi Orhon'un Mecmuacılığı ve Güneş Mecmuası” adlı teziyle yüksek lisans derecesi alır. 2002 yılında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak bulunur. Bu görevde “Yenileşme Devri Türk Edebiyatı” alanına dair çeşitli dersler okutur. Bu sırada yine Prof. Dr. Nâzım H. Polat'ın danışmanlığında “Nail Abbas Sayar – Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri Üzerine Bir Araştırma” adlı doktora tezini bitirir. 2011 yılında yardımcı doçent, 2018 yılında doçent unvanı alır. Hâlen aynı üniversitede öğretim üyesi olarak görevine devam etmektedir.

Yazarın akademik kitap çalışmaları dışında çeşitli dergilerde yayımlanmış birçok bilimsel makaleleri ve kültür-sanat yazıları bulunmaktadır. Ayrıca *Türklük Bilimi Araştırmaları* (TÜBAR) adlı uluslararası bilimsel derginin yazı işleri müdürlüğü görevini yürütmektedir.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	11
ÖN SÖZ	13
GİRİŞ	17
BİRİNCİ BÖLÜM	21
ABBAS SAYAR'IN HAYATI VE SANATÇI KİŞİLİĞİ	23
1. HAYAT VE ESER ÇİZGİSİ	23
1.1. Aile Çevresi ve Çocukluğu	23
1.2. Öğrenim Yılları	26
1.3. Vekil Öğretmenlik ve Memurluk	28
1.4. Askerlik Yılları	30
1.5. Evlilik, Üniversite, Matbuat Âlemi ve Beyoğlu	31
1.6. Ticaret, Politika ve Gazetecilik	39
1.7. 1970 - 1980 Döneminin Kötü Ekonomik Şartları, Romanlar ve Ödüllerle Gelen Ün	46
1.8. Son Perde: Yeniden Evlilik, Emeklilik, Ayrılık Günleri (1988 - 1999)	48
2. MİZACI	53
3. DÜNYA GÖRÜŞÜ, DÜŞÜNCE DÜNYASI VE DİL DİKKATI	57
3.1. Dünya Görüşü ve Düşünce Dünyası	57
3.2. Dil Dikkati	61
İKİNCİ BÖLÜM	63
ŞAİR ABBAS SAYAR	65
1. ŞİİR KİTAPLARI	65
2. KİTAPLARINA GİRMEMİŞ ŞİİRLER	66
3. ŞİİR DÜNYASI	67
3.1. Yapı (Nazım Şekilleri)	68
3.1.1. Türk Halk Şiiri Nazım Şekilleri	68
3.1.2. Divan Şiiri Nazım Şekilleri	74
3.1.3. Serbest Nazım Şekilleri	76
3.2. Muhteva (İçerik)	78
3.2.1. Konu / Tema	78
3.2.3. Düşünce (Fikir)	103
3.2.3. Duygu (His)	111
3.2.3.1. İyimser (Yumuşak) Duygular	111
3.2.3.2. Kötümser (Karamsar) Duygular	116
3.2.4. Görüntü (İmge)	121
3.2.5. Anlam	125
3.2.5.1. Şiir Tarzı Bakımından Anlam	125

3.2.5.2. Anlam Çoğaltma	130
3.2.5.3. Metinlerarası İlişkiler	131
3.3. Ahenk Unsurları	137
3.3.1. Vezin (Ölçü)	137
3.3.2. Ses Tekrarları	141
3.3.3. Yansıma Kelimelerden Yararlanma	143
3.3.4. Kelime Tekrarları	144
3.3.5. Mısra Tekrarları	146
3.3.6. Ünlemler	147
3.4. Dil ve Üslup Özellikleri	148
3.4.1. Dil Özellikleri	148
3.4.2. Üslup Özellikleri	160
4. ŞAIRLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	170

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM .....

ROMANCI VE HİKÂYECİ ABBAS SAYAR	175
1. ROMANLAR	175
2. HİKÂYELER	175
3. ROMANLAR ÜZERİNE ÇÖZÜMLEMELER	176
3.1. <i>Yılkı Atı</i>	176
3.1.1. Özet	177
3.1.2. Yapı	182
3.1.3. İçerik	203
3.1.4. Anlatım	208
3.2. <i>Çelo</i>	217
3.2.1. Özet	218
3.2.2. Yapı	220
3.2.3. İçerik	251
3.2.4. Anlatım	255
3.3. <i>Can Şenliği</i>	258
3.3.2. Yapı	261
3.3.3. İçerik	270
3.3.4. Anlatım	274
3.4. <i>Dik Bayır</i>	277
3.4.1. Özet	278
3.4.2. Yapı	282
3.4.3. İçerik	298
3.4.4. Anlatım	301
3.5. <i>Tarlabası Salkım Saçak</i>	305
3.5.1. Özet	305
3.5.2. Yapı	306
3.5.3. İçerik	315
3.5.4. Anlatım	318
3.6. <i>Anılarda Yumak Yumak</i>	321
3.6.1. Özet	321
3.6.2. Yapı	323
3.6.3. İçerik	336
3.6.4. Anlatım	340

3.7. <i>El Eli Yur, El de Yüzü</i>	344
3.7.1. Özet.....	344
3.7.2. Yapı.....	346
3.7.3. İçerik.....	352
3.7.4. Anlatım.....	356
4. ROMANLARIN BAZI ORTAK ÖZELLİKLERİ.....	358
4.1. Olay Örgüsü.....	358
4.2. Kişileştirme.....	359
4.3. Zaman ve Mekân Kurgusu.....	361
4.4. Ortak Meseleler.....	362
4.5. Dil ve Üslup Üzerine Bazı Dikkatler.....	364
5. ABBAS SAYAR'IN ROMANCIĞI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME.....	364
6. HİKÂYELER ÜZERİNE ÇÖZÜMLEMELER.....	370
6.1. Yorganımı Sıkı Sar'daki Hikâyeler.....	371
6.1.1. Yorganımı Sıkı Sar.....	371
6.1.2. Emrine Şükür.....	373
6.1.3. Cami Yaptırma Derneği.....	375
6.1.4. Bulut Ekip Yel Biçen.....	382
6.2. Tefrika Hikâyeler.....	385
6.2.1. İşte Böyle.....	385
6.2.2. Su Kasidesi.....	385
6.2.3. İbo'nun Hasan.....	386
6.2.4. Son İkrâm.....	387
6.2.5. Sızlayan Parmak.....	388
6.2.6. Hikâye.....	388
6.2.7. Tanımıyorum (Ebedî Roman).....	389
6.2.8. Çeçten Bir Avuç.....	390
7. HİKÂYELERİN BAZI ORTAK ÖZELLİKLERİ VE BİR DEĞERLENDİRME.....	392
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	395
GAZETECİ ABBAS SAYAR.....	397
1. Gazeteciliği.....	397
1.1. <i>Bozlak</i>	398
1.2. <i>Bozok</i>	403
1.3. Yazı Yazdığı <i>Yankı</i> ve <i>İleri</i> Gazeteleri.....	407
2. Gazete Yazıları.....	407
2.1. Makaleler (Basyazılar).....	408
2.2. Anılar.....	412
2.5. Mektuplar.....	415
2.6. Fıkralar.....	416
2.7. Denemeler.....	418
SONUÇ.....	421
KAYNAKLAR.....	427
EKLER.....	439
DİZİN.....	453

ÖN SÖZ

Bu çalışmaya başladığımızda Abbas Sayar'ın hayatı hakkında mevcut kaynaklarda çok sınırlı ve yer yer çelişkili bilgiler bulunduğunu fark ettik. Yazarın gazete yazıları ve yakınlarının verdiği bilgilere ulaştıkça hayatıyla ilgili bilinmeyen birçok nokta da aydınlanmış oldu. Ayrıca hayatı ve edebî kişiliği hakkında mevcut kaynaklardaki bilgilerin neredeyse tamamının *Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı* 1985 adlı kitaba, yazarın kendisi tarafından yazılan kısımdan alındığını ve bu bilgilerin sözlük ve ansiklopedilerde neredeyse aynen tekrar edildiğini gördük. Bu kaynaklarda hayatı hakkında yanlış bilgiler yanında eser adları, yayın yılları, çıkardığı gazetelerin adları ve tarihleri de tutarsızlık arz etmekte idi. Bunun üzerine bu konudaki bilgileri detaylandırma ve araştırmamızı derinleştirme gereği hissettik. Bu noktada, yazarın biyografisiyle alakalı olarak bilhassa kendi kaleminden çıkmış yazılara müracaat etmeyi daha yerinde bulduğumuzu belirtmeliyiz.

Abbas Sayar'ın 76 yıllık hayatı çeşitli evrelere ve kırılma noktalarına göre tasnif edilerek bu çalışmanın biyografi kısmı oluşturuldu. Ayrıca hayat-eser çizgisinin tespiti, gazetelerdeki bütün yazılarının taranması ve tasnifini gerektirdi. Ancak bundan sonra türlere göre eser külliyatının incelenmesi aşamasına geçilebildi.

Çalışmanın başlangıcında görüldü ki Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatı hakkında hazırlanan hemen hemen bütün çalışmalarda Abbas Sayar, *Yılkı Atı* romanı ile anılmakta; romanları üzerine birkaç yüksek lisans tezi dışında ciddi ve ayrıntılı bir monografik çalışma bulunmamaktaydı. Bunun için yazarın edebî şahsiyetini ve eserlerini bir bütün olarak inceleme gereği duyduk.

Yaptığımız ön çalışmayla kaynaklarda hayatı hakkında çok az ve tutarsız bilgiler bulunduğunu; birkaç romanı dışında diğer romanları, hikâyeleri, şiirleri, anıları, gezi yazıları ve elli yıla yakın bir süre boyunca çıkardığı gazetesinde yayımladığı fikir yazılarından hiç söz edilmediğini tespit ettik. Bu durum ancak, Anadolu'nun ortasında bir

GİRİŞ

Bazı yazarların kaderini belirleyen, ünü adının önüne geçen, sanatına yön veren eserler vardır. *Yılık Atı* (1970) bunlardan biridir. Oysa bu eser yayımlanmadan önce Abbas Sayar'ın yayımlanmış 6 adet şiir kitabı vardı. 1946 - 1970 arasında ilk gazetesi *Bozlak'ta*, daha sonra da *Bozok'ta* sürekli şiirler, hikâyeler ve romanlar yayımlar; *Yılık Atı'nı* 1961 yılında, *Çelo'yu* 1966 - 1967 yıllarında *Bozok'ta* tefrika eder. Bu tarihten 10 yıl gibi bir süre sonra, *Yılık Atı* 1970'te kitap olarak yayımlanır. Bir yıl sonra eser, TRT Roman Yarışması Başarı Ödülü'nü kazanır. Bu olay, Abbas Sayar'ın edebî hayatında bir dönüm noktası olur. Ünü Yozgat dışına taşar. Ulusal basında çeşitli eleştirmenlerin takdir dolu yazılarıyla karşılanır. İki yıl sonra, ilk defa 1966 - 1967 yıllarında *Bozok'ta* tefrikası yayımlanan *Çelo* (1972) romanı ile 1973 yılı TDK Roman Ödülü'nü kazanınca yazarın edebiyat dünyasındaki romancı kimliği, daha doğrusu "köy romancısı" damgası üzerine iyice yapışır. Oysa bu nitelendirme, erken verilmiş bir hükmün ürünüdür. Çünkü yazar, yedi romanının dördünde köy ana mekânını kullansa da diğer üçünde bu mekândan uzaklaşır.

Sayar'ın ardı ardına aldığı roman ödülleri, şair kimliğinin üzerine iyice örter. Oysa yaşadığı müddetçe şiirden hiç uzak kalmaz. Şiire hiç ara vermediğinin göstergesi gazetelerdeki yayın faaliyetleridir. Son günlerine kadar şiir yayımlamaya devam eder.

Ayrıca Sayar'ın şair kimliği gibi hikâyeci, gazeteci kimliği de romancı kimliğinin gölgesinde kalır. *Yorganımı Sıkı Sar* (1976) adlı tek hikâye kitabı ile *Bozok'ta* tefrika edilen hikâyeleri ve binlerce gazete yazısı edebiyat dünyasında pek dikkati çekmez; yani kaynaklarda onun bu yönlerinden neredeyse hiç bahsedilmez.

Bütün bu söylediklerimizden bazılarının nedeni belki de edebî faaliyetlerini matbuatın merkezi İstanbul'dan uzakta, bir vilayet gazetesi olan *Bozok'ta* sürdürmüş olmasındandır. Taşradan sesini

BİRİNCİ BÖLÜM

ABBAS SAYAR'IN HAYATI VE SANATÇI KİŞİLİĞİ

1. HAYAT VE ESER ÇİZGİSİ

1.1. Aile Çevresi ve Çocukluğu

Yazarın asıl adı Nail Abbas Sayar'dır. 21 Mart 1923 tarihinde Yozgat'ın Aşağı Çatak Mahallesi'ndeki çocukluk ve gençlik yıllarını da geçirdiği baba evinde dünyaya gelir.¹ Babası Mehmet Abdüllatif Sayar (1883 - 1952) Bey, annesi İkbal Sayar (1904 - 20 Şubat 1939) Hanım'dır. Babası Mehmet Abdüllatif Bey, Düyun-ı Umumiye'den emekli bir memurdur. Annesi ev hanımıdır. Yazar liseyi bitirdiğinde (1941) babası ayda 11 (üç ayda 33) lira maaş ile emeklidir.²

Yazar, sekiz çocuklu ailenin beş erkek, üç kız çocuğundan üçüncüsüdür. Kardeşlerinin isimleri sırasıyla Salih, Mustafa, Muhlis, Mürşide, Abdülkadir, Sevim, Nevim'dir.³

Sayar'ın aile kökleri, Yozgat'ın şehir olmaya başladığı 18. yüzyıl ortalarına kadar gitmektedir. Yozgat ilini kuran Çapar Koca Ömer Ağa, Oğuzların *Bozok* koluna mensuptur. Çapar Koca Ömer Ağa'nın Yozgat ayanı olması üzerine (18. yüzyıl) aşiret mensubu aileler köylerden gelip Yozgat'ı şehir hâline dönüştürürler. Sayar'ın dip dedeleri de bu ailelerdendir. Yani Abbas Sayar'ın dip dedeleri, Yozgat

¹ Abbas Sayar, "Ver Elini Dağlar", *Bozok*, S. 3009, 1 Ekim 1963, s. 2.

² Abbas Sayar, "Altmışından Sonra - Anılar", *Bozok*, S. 11731, 3 Temmuz 1986, s. 1.

³ Ahmet Güner Sayar'la 2 Eylül 2011 tarihinde, saat 21.00'da yaptığımız görüşmeden.

İKİNCİ BÖLÜM

ŞAIR ABBAS SAYAR

1. ŞİİR KİTAPLARI

Şairin yayımlanmış 8 adet şiir kitabının künyeleri şöyledir:

1. *Gönül Sandalı:* (Toprak Dergisi Yayınları Nu. 2, Berksoy Basımevi, İstanbul 1946).

Eserde dörtlük nazım birimi ve hece ölçüsüyle kaleme alınmış 14 adet şiir bulunmaktadır. Şiirlerin tamamı “ferdî” duyguları, bilhassa “aşk” temini işlemektedir.

2. *Sereserpe:* (Sayar - Caner Matbaası, İstanbul 1955).

Eser, daha çok sosyal sorunların ele alındığı, toplumsal dertlerden duyulan acılar ve üzüntülerin dile getirildiği serbest şekilli ve serbest vezinli 11 adet şiirden oluşmaktadır.

3. *Neco'ya Mektuplar:* (Abbas Sayar Matbaası, Yozgat 1959).

Eser, ferdî temler yanında daha çok sosyal temlerin işlendiği ve iki şiir hariç tamamının serbest tarzda yazıldığı 17 şiirden oluşmaktadır.

4. *Gibi:* (Abbas Sayar Matbaası, Yozgat 1959).

Eserde hece ölçüsü ile yazılmış 14 adet şiir bulunmaktadır. Bunlar daha çok kaderden ve yaşanan hayattan şikâyet temini işleyen şiirlerdir.

5. *Şey:* (Abbas Sayar Matbaası, Yozgat 1966)

Eser, daha çok kısa hacimli, nükteli, ironik ve veciz bir şekilde kaleme alınmış 28 adet serbest şiirden oluşmaktadır.

6. *Esinti* (Abbas Sayar Matbaası, Yozgat 1966).

Eser, bir şiir hariç, dörtlük nazım birimi ve 8'li hece ölçüsüyle

kaleme alınır. Daha çok hikemî / felsefî temlerin işlendiği 18 adet şiirden oluşmaktadır.

7. Boşluğa Takılan Ses: (Yiğit Ofset, Ankara Ocak 1992).

Şükrü Erbaş'ın bir sunum yazısıyla şairin önceki 6 kitabında bulunan ve *Bozok* gazetesinde yayımlanmış bazı şiirlerinden oluşan, "Abbas Sayar'dan Seçmeler" denebilecek bir eserdir. Aynı zamanda şairin sağlığında yayımlanmış son şiir kitabıdır. Şu bölümlerden oluşmaktadır:

- a. *Aşkın Avucumda*
- b. *Hesapları Görülmüş İstekler*
- c. *Yollar Yolculukta*
- ç. *Şu İçli Akşam*
- d. *Tarz-ı Gazel*

8. Şiirler: (Ötüken Neşriyat, İstanbul 2002).

Ölümünden sonra, oğlu Prof. Dr. Ahmet Güner Sayar tarafından kitaplarındaki şiirleri ile kitaplaşmamış şiirlerinden bazı örneklerin bir araya getirilerek yayımlandığı bir eserdir. Aynı şiirin eserde birkaç kez yer almış olması, aynı şiirin farklı adlarla yer alması, kısa bazı şiirlerin geniş hacimli şiirler içinde bulunması gibi durumlar söz konusudur. Eserdeki mükerrer şiirleri hariç tutarsak 197 adet şiir bulunur.

2. KİTAPLARINA GİRMEMİŞ ŞİİRLER

Abbas Sayar, gazetelerde kalmış şiirlerinde bazen "Latifi", "Esat Nail" takma adlarını kullanır. *Bozlak*, *Bozok* ve *İleri* gazetelerinde kalmış, kitaplarına girmemiş şiirleri bu gazeteler taranarak tespit edilir. Böylece hiçbir kitabında yer almayan, gazetelerde kalmış 660 adet şiiri olduğu görülür. Bunların dışında oğlu Ahmet Güner Sayar'da bazı şiir defterleri olduğunu bilinir. Bu defterlerdeki, kitap olarak basılmıştır. Bizim tespit ettiğimiz gazetelerdeki 660 adet şiir bir araya getirildiğinde 850 adetten fazla bir şiir külliyatı ortaya çıkar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ROMANCI VE HİKÂYESİ ABBAS SAYAR

1. ROMANLAR

1. *Yılkı Atı* (1. Baskı: E Yayınları, İstanbul 1970).
2. *Çelo* (1. Baskı: E Yayınları, İstanbul 1972).
3. *Can Şenliği* (1. Baskı: E Yayınları, İstanbul 1974).
4. *Dik Bayır* (1. Baskı: Cem yayınevi, İstanbul 1977).
5. *Tarlabaşı Salkım Saçak* (1. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1987).
6. *Anılarda Yumak Yumak* (1. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1990).
7. *El Eli Yur, El de Yüzü* (1. Baskı: Ötüken Neşriyat, İstanbul 2003).

2. HİKÂYELER

Yorganımı Sıkı Sar (1. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1976).

Yazarın bu tek hikâye kitabında toplam dört hikâye bulunmaktadır:

1. *Yorganımı Sıkı Sar*
2. *Emrine Şükür*
3. *Cami Yapıtırma Derneği*
4. *Bulut Ekip Yel Biçen*

Yazarın bu hikâyelerinin dışında *Bozok* gazetesinde yayımlanmış hikâyeleri şunlardır:

1. İşte Böyle (*Bozok*, S. 65, 9 Kasım 1953, s. 2).
2. Su Kasidesi (*Bozok*, S. 568, 4 Ağustos 1955, s. 2).
3. İbonun Hasan (*Bozok*, S. 612-621, 21 Eylül-1 Ekim 1955).
4. Son İkrâm (*Bozok*, S. 726-730, 12-16 Şubat 1956).
5. Sızlayan Parmak (*Bozok*, S. 1051-1053, 27-29 Mart 1957).

6. Hikâye (isimsiz) (*Bozok*, S. 1214-1233, 14 Ekim-5 Kasım 1957).

7. Tanımıyorum (Ebedî Roman) (*Bozok*, S. 1238-1251, 11-26 Kasım 1957).

8. Çeçten Bir Avuç (*Bozok*, S. 2093-2104, 3-17 Eylül 1970).

9. Yozgat Akşamları (*Bozok*, S. 8594, 20 Aralık 1979, s. 1).

3. ROMANLAR ÜZERİNE ÇÖZÜMLEMELER

3.1. *Yılkı Atı*

Künyesi:

1. Baskı: E Yayınları, İstanbul 1970, 94 s.
2. Baskı: E Yayınları, İstanbul 1971, 94 s.
3. Baskı: E Yayınları, İstanbul 1975, 94 s.
4. Baskı: Cem Yayınları, İstanbul 1977, 92 s.
5. Baskı: Cem Yayınları, İstanbul 1979, 92 s.
6. Baskı: Cem Yayınları, İstanbul 1981, 92 s.
7. Baskı: Ardıç Yayınları, Ankara 1994, 107 s.
8. Baskı: Ardıç Yayınları, Ankara 1996, 107 s.
9. Baskı: Ötüken Neşriyat, İstanbul 2002, 111 s.

.....

14. Baskı: Ötüken Neşriyat, İstanbul 2008, 111 s.¹

Eser ilk defa *Bozok* gazetesinde *Yılgı Atı - Bir Atın Romanı* adıyla 1961 yılında tefrika edilir. Tefrika 56 sayı devam eder.²

Yazar, *Yılkı Atı* romanı ile 1971 yılında TRT Roman Başarı Ödülü'nü kazanır.

¹ Eserden yapılan alıntılar ve sayfa numaraları bu baskıya aittir. Ayrıca eserin özeti ve kısa bir değerlendirmesi için bk. N. Ziya Bakırcıoğlu, *Başlangıcından Günümüze Türk Romanı*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2004, s. 202-209. Ayrıca eser üzerine bir tahlil denemesi için bk. İnci Enginün, "Yılkı Atı", *Türk Edebiyatı*, S. 24, Aralık 1973, s. 26-28.

² Abbas Sayar, "Yılgı Atı - Bir Atın Romanı", *Bozok*, S. 2304 - 2370, 5 Haziran - 22 Ağustos 1961, s. 2.

3.3.3. İçerik

1. Konu / tema:

Can Şenliği romanının konusu, 80 yaşında, evlatları tarafından kaderine terk edilmiş, evsiz barksız “Eşşekçi” Hüseyin Ağa adlı bir ihtiyarın dramatik yaşamıdır. Bu 80 yıllık dramatik yaşam öyküsünün arka planında okuyucu, Yozgat şehrinin geçirdiği ekonomik ve sosyal değişim sürecini de görme fırsatı bulur.²⁴

Yılkı Atı’ndaki konu ve temanın, bu romanda insanlar dünyasından bir vaka ile işlendiği çok açıktır. Hüseyin Ağa, tam bir “YILKILIK” (s. 9)’tır. Yani kendi evinden öz oğulları tarafından kovulmuş, sokakta kaderine terk edilmiş bir ihtiyardır. Para kazanamaz ve işe yapamaz olunca her iki oğlu da onu kimsesiz ve zavallı bir konuma düşürürler. Hiçbir sosyal güvencesi yoktur. Balkan ve 1. Dünya Savaşı’na katılır. Devleti bile onun gaziliğine değer vermez. Sonunda kendi emeği ile zar zor bir ev yaptırır fakat onu da büyük oğlu Salim Usta sahiplenir. Başını sokacak bir yeri yoktur. Önce bir handa, sonra da kısa süreliğine bir hamamın külhanında barınır. Bütün insanlardan hatta Tanrı’dan bile umudunu keser. Gördüğü kötü muamele onu isyankâr ve kötümser yapar. Umutsuz, çaresiz ve isyankâr ihtiyar Hüseyin Ağa, en çok oğullarına, bilhassa evini elinden alan büyük oğluna öfkeli ve kırgındır. Bir gece gizlice girdiği evinin bitişindeki ocakbaşında kendini ateşe verir. Amacı eviyle birlikte kendini de yakarak oğluna bir ders vermek ve orada burada sığıntı olarak yaşamayı gururuna yediremediği için hayatına son vermektir. Eğer istese oğlunu ve ailesini de yakmak suretiyle öldürebilecekken onlara kıyamadığı için bunu yapmaz. İntihar şekli son derece trajiktir. Bu intikam şekli, *Yılkı Atı* romanındaki Doru Kısrak’ın intikamına benzer. İhtiyar, giderayak evlatlarına iyi bir ders verir. Yazar son

²⁴ İnci Engünün, *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı* adlı kitabında ve “*Can Şenliği*” başlıklı makalesinde *Can Şenliği* romanını köy romanı ve kahramanını da köylü olarak ele alır. Sevil Tomur da eseri köy romanları arasında gösterir. Oysa eser bir köy romanı değildir. Konusu Yozgat merkezinde geçmekte ve kahramanı da bir köylü değil Yozgat şehir merkezinden bir kişidir. *Can Şenliği*’ni köy romanı olarak değerlendirenler için bk. İnci Engün, *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, Dergâh Yay., İstanbul 2001, s. 324-327; İnci Engün, “*Can Şenliği*”, *Türk Edebiyatı*, S. 36, İstanbul 1974, s. 34-35, 39; Sevil Tomur, *Klişelerden Uzak Bir Köy Romancısı: Abbas Sayar*, Bilkent Üniversitesi, Ankara 2002, 71 s. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

toplumcu gerçekçiler tarzında bakmaz. Yani Marksizm'in sınıf fikrine ve sosyalist ekonomik model önerisine rastlanmaz.

Bu sebeplerle Sayar'ı sanat anlayışı itibarıyla ancak müstakil şahsiyetler arasında ele almak daha doğru olur. Ayrıca onu sadece bir "köy romancısı" şeklinde dar bir çerçeveye hapsedmek de yanlış olur. Çünkü diğer konularda ve türlerde yazdığı eserlerinin de değerlendirilmesi gerekir.

6. HİKÂYELER ÜZERİNE ÇÖZÜMLEMELER

Abbas Sayar'ın yayımlanmış bir adet hikâye kitabı vardır. *Yorganımı Sıkı Sar* adlı bu hikâye kitabının künyesi şöyledir:

1. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1976, 95 s.
2. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1979, 94 s.
3. Baskı: Ötüken Neşriyat, İstanbul 2002, 89 s.⁵⁰

Eserdeki dört adet hikâyenin isimleri şunlardır:

1. *Yorganımı Sıkı Sar*⁵¹
2. *Emrine Şükür*⁵²
3. *Cami Yaptırma Derneği*
4. *Bulut Ekip Yel Biçen*

⁵⁰ Eserden yapılan alıntılar ve sayfa numaraları bu baskıya aittir.

⁵¹ Bu hikâye birtakım farklılıklarla "Bir Köy Hikâyesi- *Yorganımı Sıkı Sar*" adıyla *Bozok* gazetesinde birkaç kez tefrika edilir. bk. "Bir Köy Hikâyesi- *Yorganımı Sıkı Sar*", *Bozok*, S. 279-285, 15-21 Eylül 1954, s. 2.; "Bir Köy Hikâyesi- *Yorganımı Sıkı Sar*", *Bozok*, S. 2146-2150, 8-12 Kasım 1960, s. 2.

⁵² Bu hikâye "Bir Köy Hikâyesi - Veysel Ağa" adıyla ilk defa daha geniş ve ayrıntılı biçimde *Bozok* gazetesinde birkaç kez tefrika edilir. Bk. "Bir Köy Hikâyesi - Veysel Ağa", *Bozok*, S. 140-149, 11-20 Nisan 1954, s. 2; "Bir Köy Hikâyesi - Veysel Ağa", *Bozok* S. 2151-2161, 14-25 Kasım 1960, s. 2.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GAZETECİ ABBAS SAYAR

1. Gazeteciliği

Abbas Sayar'ın özel ve edebî hayatına yön veren en önemli etken, gazetecilik mesleğini üniversite öğrencisi olduğu günlerden ölümüne kadar sürdürmüş olmasıdır.

Üniversite ikinci sınıf öğrencisi iken İstanbul'da *Bozlak* (1947) adlı 15 günlük gazeteyi çıkarır ve aynı günlerde DP'nin Yozgat teşkilatının kurucuları arasında yer alır. Bu girişimler üniversite öğrenimini yarıda bırakmasına ve Yozgat'a dönüp burada 1948'den itibaren Yozgat'ın ilk mahallî gazetesi *Bozok*'u çıkarmasına yol açar. Böylece 1995 yılının sonuna kadar sürecek olan *Bozok* gazetesi sahipliği ve başyazarlığı Sayar'ın ömrünü adadığı bir iş ve meşgale hâlini alır. Sayar'ın bütün edebî faaliyetleri de bu gazete etrafında şekillenip devam eder. Çünkü gazetesinde yer almayan çok az şiiri, romanı, hikâyesi ve yazısı vardır. Mesela *Yalkı Atı*, *Çelo* gibi romanları ve hikâyeleri basılıp üne kavuşmadan çok önce *Bozok*'un sayfalarında tefrika edilir. Şiir kitaplarında yer alan şiirler ve fikrî eserler için de durum aynıdır. Çünkü bu çalışmayı yapabilmek için ön çalışma olarak Sayar'ın çıkardığı ve yazı yazdığı gazetelerdeki yazı faaliyetlerinin bir dizini oluşturularak gazeteciliğinin bütün safhaları görülmüştür.

Sayar, *Bozok* dışında 1971 yılında yine Yozgat'ta kardeşi ve arkadaşları tarafından çıkartılan, neredeyse format ve içerik olarak *Bozok*'un aynısı olan *Yankı* gazetesine de destek olur. Hatta bu gazeteyi, yayımlanmış yazı ve şiirlerinden vererek destekler.

Bozok'un yayın hayatı 29 Aralık 1995 tarihinde sona erdiğinde yazar, zaten çoktan Yozgat'tan ayrılır (1989) ve Ayvalık'a taşınır. Gazetenin 47 yıllık yayınının ardından, *Bozok*'ta devam eden haftalık

SONUÇ

Nail Abbas Sayar (Hayatı, Edebi Kişiliği ve Eserleri) üzerine yapılan bu araştırma, 1940 sonrası Türk edebiyatının son derece farklı ve çok yönlü bir edebî şahsiyeti ile karşı karşıya olduğumuzu gösterir.

Sayar'ın çocukluk ve gençlik dönemine denk gelen 1923-1945 yılları, Türkiye'nin ve dünyanın da sosyal ve ekonomik bakımdan çok zor yıllarıdır. Bir de buna küçük bir Orta Anadolu şehri olan Yozgat'ın kötü sosyal ve ekonomik şartları içinde sekiz çocuklu bir aileden gelmenin zorlukları eklenince, yoksullukla yoğrulmuş bir çocukluk ve gençlik dönemi geçirmiş bir Anadolu aydını portresi ortaya çıkar. Askerlikten sonra yaşadığı hareketli ve dramatik hayatı da buna eklersek portre iyice renklenir.

Abbas Sayar'ın sanatçı kişiliğinin oluşmasında ekonomik sorunlar elbette önemli bir olumsuz etkidir. Bu olumsuzluklara kocakarı ilacı yapıp hamilelikten kurtulayım derken vefat eden çok sevdiği annesinin kaybını, askerlik sonrası baba baskısıyla yapılan ve yürümeyen içgüveyliliği şeklindeki evliliği, yarıda bırakılan üniversite öğrenimi, gazeteciliğe ve ticarete atılış gibi hususları da ekleyince sanatçı kişiliğinin oluşumu tamamlanır.

Bunlardan başka, yazarın lise öğrenimi sırasında Yozgat Halkevi'nin kültürel ve sanatsal faaliyetlerini, mutasavvıf bir babanın dizinin dibinde büyümesini, 33 aylık askerliği sırasında ekonomik açıdan rahatlayarak Batı klasiklerini okuma şansı bulmasını, evlenip İstanbul'a gidince Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümü'nde beş dönem edebiyat öğrenimi görmesini ve çoğunluğu Anadolu şehirlerinden üniversite öğrenimi için gelmiş olan arkadaşlarıyla birlikte Necip Fazıl çevresinde yer almasını, politikaya atılmasını, Yozgat'a tekrar dönüp ticaret ve çiftçilik (1950) yapmasını, bir dönem (1950 - 1960) Beyoğlu bohem hayatının müdavimi olmasını ve bu çevrede sosyalist fikirlerle tanışmasını üst üste ekleyince ortaya çok yönlü

EKLER

S A H İ B İ
ve
Yazı İşleri Müdürü
N. ABBAS SAYAR
Muhabere Adresi:
Saat Karşısı No. 1
YOZGAT

Bozlak

Manevi hâzırlara
kıymet vermeyen
cemiyet, insanlığa
veda etmiş de-
mektir.
A. S.

Yıl : 1 Sayı : 12 Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar Siyasal Müstakil Gazete Fiyatı : 7,5 Kır. 1 Mart 1948

Şu Zavallı Yozgatta Nihayet BELEDİYENİN VARLIĞI İLE YOKLUĞU ARASINDA FARK KALMADI

Ekran Çıkarken

Bir kaç ay süren bir fa-
ladan sonra Bozlak'ın tek-
rar çıkmak fikrinin bul-
duğu muz için buz dur-
uyoruz ve gösterdikleri
akın alâkadan, dâmi tes-
kirlerinden dolayı Yozgat
eğliğine, minnetlik ve
tesekkür hissimizi sun-
makla yazımıza başlıyoruz.
Bozlak neşriyatına fa-
la verdiğimiz zaman duyu-
nün özünlüyü hemşeriler-
imiz her zaman tebarüz et-
mişler. Bu bizim bu gün-
üz için ilk hoz oldu. Ve
iz sayın hemşerilerimiz
en aldığımız cesaretle bir
şey Bozlak'ı yaşatmak ar-
usuyla çırpınıyoruz.
Bozlak iki sayıdır. Bu-
nun sebebi nazihâ lâzım
ar mı? Hedefimiz işi ve
üzdür. Muvaffak oluca-
mızı ümid ediyoruz.
Kainca Hacca niyet
limiz ve yören çıkış... Onu
u halde gören biri şoşa-
k:
— Be mübarek hayvan; bu
ürüştüğe Kâbeye varaca-
mızı zannediyorsun de-
miş. Zavallı hayvan çık-
miş:
— Kâbeye varamazsam
şlundu olmayımdı mi bile-
mem cevabını vermiş...
Biz de eğer hedefimize
aramazsak varamayız ol-
sunda her 17'ü kudret-
inin son hadine kadar
ışmak bız için bir
erçür. Allah utandırmā-
n.
Bozlak; aynı yolun yol
ısudur. Allah'a ve millete
ğnarak hakrızlığı daima
yıkacaktır. Hayatı pa-
sına da olsa...

Biz şehrimize gelen İstanbul gazetelerine memleketin durumunu arz edince onlar 'Şurada rahatınızı bozmasak ve vatanmasak eğliyeceğiz dediler' Ey tekefüll ettiği vazifelerden hiç birini yapmayan belediye; oturma hıçkırına hıçkırına ağla...

Devlet babanın bir tür-
lü elini uzatmadığı, bak-
madığı, bütün derinine la-
kayt kaldığı şu zavallı
Yozgatta belediyenin de-
varlığı ile yokluğu arasın-
da fark kalmadığını yazan-
ken içten gelme bir iztirab
duyuyoruz.
Senelerce uyutulmuş he-
sap sormaktan mahrum e-
dilmiş, ve uyanmasına as-
la rıza gösterilmemiş bir
efkârı umumiye yanında
kimden miras kaldığı belli
olmayan bir layüselik için-
de bildiği ve didiği gibi
hareket eden bir belediye
şibette bu acı hakikate lâ-
yık olur.
Kimden hesap soraca-
ğımızı kimden hakkımızı is-

Yozgat Gençlik Derneği Faaliyete Geçiyor

Memleket hayrına kurulan bu derneğin yaşaması ve gelişmesi büyük bir kazançtır. Şayet bu teşebbüs akım kalırsa memlekette Efkarı Umumiyenin olup olmadığından şüphe ederiz.

Yozgatın genç ve mü-
nevver evlâtları tarafından
(Gençlik Derneği) adıyla
bir dernek kurulmak üzere-
dir. Ana ve iş tüklerini
hazırlamış ve on bir ki-
şilik bir dikele ile vilâyet-
tüzeğin gazete ile ilâniyle
resmen faaliyete geçecek
olan bu dernek memleket-

imizde bu yolda atılmış
ilk hamledir. Memleket
gençliği arasında nâh bir
birlik kurmak, kâhîye ha-
reketlerine hazırlanmak
gayesine matuf olan bu
hareket halkımız tarafın-
dan oldukça müasit karşı-
lanmıştır. Memleket için
ileride büyük faydalar sağ-
lıyacağına inanıyoruz.

NOKTALI VİRGÜL

Bir de liman Yaptırılm

Yazdığını mız plâmini
okudunuz mu? Neler yap-
tılacığını sayımla bitir-
mişim.
Mazbahanın etrafı içi
mahallesi olaraksını bir
buraya tahmini, tahkiye is-
tasyonu yapılmış.
Daha neley neler.
Madenlik iş yapılmakla
bitiyor; biri bide Liman
yaptırılm. Oluş ya bir
çün deniz de ş hre kadar
sokulabilir.
Beşim! Açlıktan ne ha-
ber?

Her işleri bölgeler?

220
Muhabir Nazım, Yozgatlı Mehmet, S. S. S. S. S.

Den pazar yerinde Edirne'nin belediyesi
vergilerini keşan vereneğiz belediye vergisine
sos verdiğimiz ve halükarda belediye vergisini taşı-
nız halde girde veremeyen İrtim'ettigimiz salgınlık
ır. Temin edilen 100 gınış arpanın 12 lirası vergisi
lutuakte bu parayı coveceğiz tahkime derhal nakdını
de kasını 'memle' yapılarak tahkime derhal delay et
agir cese alarak ve icararak 'mem coveceğiz
sise itirazın temlik ediyoruz. 20/6/1947
belediye başkanı
selmet ekol

Yukarıda Sorgun Belediyesine ait geç kalınanca rahşan
entresan yazının kışkesi... Kasunu hiç sayın, bir Belediye
ralisinin bir Derebeyi yakışık emri. Kasunun hiç bir me-
uliyet düşünülerek bir bağday alması Belediye namına la-
sılabilir yapıyor. Sulhümsi kapısı arızına kadar sızdı-
lı soran ne hesap veron var. Belediyelerinin her işi bölgeler
Sorgunlulara sorun.

Semboller

12 Eylül 1980 Askerî Darbesi 47

27 Mayıs 1960 İhtilâli 45

A

Abbas Sayar 13, 14, 17, 18, 19,
23, 24, 25, 26, 27, 28, 29,
30, 31, 32, 33, 34, 35, 36,
37, 38, 39, 40, 41, 42, 43,
44, 45, 46, 47, 48, 49, 50,
51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,
58, 59, 61, 62, 65, 66, 67,
70, 71, 74, 76, 78, 80, 81,
82, 84, 88, 89, 90, 94, 95,
97, 100, 101, 103, 105, 106,
111, 113, 114, 116, 118,
119, 120, 122, 123, 124,
125, 126, 127, 132, 133,
137, 139, 140, 141, 143,
146, 147, 153, 154, 157,
159, 160, 163, 164, 165,
167, 170, 171, 172, 176,
185, 190, 191, 195, 196,
199, 215, 217, 221, 230,
234, 238, 241, 247, 248,
251, 252, 258, 262, 266,
270, 271, 277, 278, 285,
305, 315, 318, 321, 322,
323, 324, 325, 326, 331,

332, 333, 334, 336, 339,
340, 343, 346, 347, 349,
358, 359, 361, 362, 364,
365, 366, 367, 368, 369,
370, 375, 376, 381, 387,
389, 391, 393, 394, 397,
398, 399, 400, 401, 402,
403, 404, 406, 407, 408,
409, 410, 411, 412, 413,
415, 417, 418, 423, 424,
426, 429, 430, 431, 432,
433

Abbas Sayar Matbaası 41, 45

Abdullah Uçman 135

Abdülbaki Gölpinarlı 32

A. Cihat Beritli 58, 199, 203

Adana 47, 414

Adnan Menderes 44, 354

A. Halim Uğurlu 35, 60, 432

Ahmed Ateş 35

Ahmed Caferoğlu 35

Ahmed Süheyl Ünver 32

Ahmet Güner Sayar 23, 24, 25,

32, 34, 35, 36, 42, 56, 58,

60, 112, 171, 199, 200, 203,

369, 418, 429, 432

Ahmet Hamdi Tanpınar 128, 133,

134, 137, 163, 172, 424

Ahmet Haşim 128, 172

Ahmet Kutsi Tecer 406

- Ahmet Mithat Efendi 236, 347
 Ahmet Muhip Dıranas 128
 Ahmet Sungur 39, 402, 403
 Ahmet Tufan Şentürk 406
 Akif Paşa 403
 Alaca 32, 42, 95
 Ali Efendi Camii 57
 Ali İhsan Kolcu 190, 220, 369
 Ali Nihat Tarlan 35
 Almanya 31, 47, 278, 279, 280,
 281, 282, 283, 286, 287,
 288, 289, 291, 292, 293,
 295, 296, 297, 298, 300,
 301, 417
 Alparslan Türkeş 415
 Amasya 30, 35, 80, 89, 321, 322,
 327, 332, 333, 334, 389
 Amerika İhtilâli 37
 Andre Gide 389
Anlarda Yumak Yumak 11, 49, 61,
 175, 321, 323, 324, 326,
 332, 333, 336, 340, 358,
 359, 362, 363, 364, 367,
 389, 390, 432
 Ankara 24, 27, 28, 30, 40, 41, 43,
 47, 49, 50, 51, 66, 67, 76,
 91, 131, 132, 133, 136, 148,
 149, 176, 182, 190, 200,
 270, 279, 281, 291, 295,
 296, 300, 354, 367, 368,
 369, 377, 378, 405, 414,
 429, 430, 431, 432
 Ankara Edebiyatçılar Derneği 50
 Ankara Yozgatlılar Derneği 50
 Anna Sewell 190
 Antalya 49
 Arapseyif 42
 Arif Nihat Asya 74, 406
 Asar-ı İlmiye Kütüphanesi 43
 Asmalımescit 60
 Aşağı Çatak Mahallesi 23
 Âşık Serdarî 299, 304
 Âşık Veysel 43, 95, 97, 100, 103,
 132, 406, 432, 433, 434,
 436
 Atatürk 26, 57, 58, 293, 322, 330,
 349, 354, 405, 406
 Atilla Özkırmımlı 368
 Attilâ İlhan 74, 76, 136, 172
 Avrupa 45, 47, 294, 363, 414, 437
 Avusturya 47
 Aygar Dağı 200
 Ayhan Dinç 367
 Aysel Ceyhun 301
 Ayvalık 19, 30, 39, 40, 43, 48, 49,
 50, 51, 56, 397, 407, 413,
 416, 425, 434
 Ayvalık Lisesi 48
 Aziz Nesin 18, 31, 48, 61, 413,
 416, 434
 Azmi Güleç (Gülahmedoğlu) 43
- B**
- Bacı meyhanesi 60
 Bağdatlı Ruhî 331, 342
 Balkan 47, 264, 267, 270, 273,
 278, 286, 293, 295, 299,
 337
 B. Croce 209
 Behçet Kemal Çağlar 406
 Behçet Necatigil 406
 Bekir Sıtkı Erdoğan 74, 406
 Bekrî 135
 Besim Atalay 406
 Beyazıt 37
 Beydiyar köyü 278, 279, 282, 283,
 286, 287, 288, 291, 292,
 293, 297, 298, 314
 Beyoğlu 25, 32, 35, 40, 41, 42, 43,
 47, 48, 56, 60, 77, 131, 132,

- 305, 307, 310, 311, 313,
314, 315, 316, 317, 318,
362, 423, 432
- Boşluğa Takılan Ses - Şiir* 432
- Bozlak* 14, 17, 35, 37, 66, 70, 397,
398, 399, 400, 401, 402,
403, 404, 405, 408, 416,
418, 419, 433, 435, 436
- Bozok* 14, 15, 17, 18, 19, 23, 24,
26, 27, 28, 29, 30, 31, 35,
36, 37, 38, 39, 40, 41, 42,
43, 44, 45, 46, 47, 48, 49,
50, 53, 54, 55, 56, 57, 58,
59, 61, 66, 71, 89, 90, 97,
111, 171, 172, 175, 176,
190, 199, 217, 247, 249,
257, 305, 325, 366, 367,
370, 371, 376, 386, 387,
390, 391, 397, 398, 399,
400, 402, 403, 404, 405,
406, 407, 409, 410, 411,
412, 413, 414, 415, 416,
417, 418, 419, 425, 429,
430, 431, 433, 434, 435,
436, 437
- Bursalı Mehmed Tâhir 136, 429
- Bursa Sokak 313, 316
- Büyük Cami 52
- Büyük Gözaltı 18
- Büyük Milas Han 41, 42
- Büyük Taarruz 181
- C**
- Cafer Yaşar 407
- Cağaloğlu 36, 41, 43
- Cahit Külebi 18, 74, 406
- Cahit Sıtkı Tarancı 128, 406
- Can Şenliği* 11, 18, 19, 45, 46, 49,
62, 175, 258, 260, 261, 262,
263, 264, 265, 267, 268,
269, 270, 271, 277, 301,
312, 324, 349, 358, 359,
362, 364, 365, 367, 368,
425, 429, 430, 431, 433
- Can Yücel 52
- Celâl Fahri Akbilek 403
- Celâlî İsyanları 278, 282, 286, 292,
294, 298
- Cemal Nadir Sokak 41
- Cem Dilçin 133
- Cenap Şahabettin 406
- Cengiz Aytmatov 190, 366, 430
- Cercürüm (Carcurum) Öreni 321
- Charles Baudlaire 128
- CHP 11, 27, 39, 40, 76, 91, 203,
254, 344, 349, 402
- Cumhuriyet gazetesi 44, 47
- Cumhuriyet Kitap Kulübü 47
- Ç**
- Çamlık 25, 32, 52, 56, 364, 379
- Çanakkale 330, 333, 337, 401
- Çapanoğlu 42
- Çapar Koca Ömer Ağa 23, 32
- Çatak 23, 24, 52
- Çelo* 11, 17, 40, 46, 62, 81, 175,
217, 218, 219, 220, 221,
222, 223, 224, 225, 226,
227, 228, 229, 230, 231,
232, 233, 234, 235, 236,
237, 238, 239, 240, 241,
242, 243, 244, 245, 246,
247, 248, 249, 250, 251,
252, 253, 254, 255, 256,
257, 262, 263, 268, 271,
301, 324, 359, 360, 361,
362, 363, 364, 365, 367,
397, 425, 431, 433, 435
- Çetin Altan 18
- Çiçekdağı 200

Çorum 42, 200

D

Dadaloğlu 331, 337

Daire-i Umur-u Askeriye 32

Delice Irmağı 200

Demokrat Parti 11, 39, 44, 247,
279, 285, 286, 344, 351,
352, 361, 376, 380

Deniz Yolları Liman Atölyesi 34

Dertli 135, 406

Devlet Resim - Heykel Müzesi 50

Devrik Köyü 178, 199

Dik Bayır 11, 47, 175, 277, 278,
282, 283, 284, 285, 292,
293, 294, 298, 301, 302,
303, 304, 305, 314, 324,
358, 361, 362, 364, 367,
429, 431

Divanlı köyü 382

Doğan Aksan 149, 150, 159

Doğan Hızlan 52

Doğan Kaya 132

Doğan Nadir Altuncu 35

Doğan Nail Altuncuoğlu 43

Doğu Anadolu 45

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fa-
kültesi 52

DP 11, 36, 44, 58, 240, 283, 344,
345, 346, 347, 348, 349,
351, 352, 353, 354, 393,
397, 402

Dumlupınar İlkokulu 26

E

Edebiyatçılar Derneği 51

Edebiyat Fakültesi 32, 33, 38, 60,
398, 400, 423

Edip Cansever 48

El Eli Yur, El de Yüzü 11, 50, 175,
346, 347, 350, 351, 352,
356, 357, 364

Emrah 135

Ender Atabek 46, 48, 365

Ender Sayar 33, 34, 35, 37, 38, 42,
43, 51, 412

Erciyes Dağı 199, 200, 202

Ercüment Uçarı 406

Esat Nail 66, 403, 408

Esin Talu 415

Esinti - Şiirler 45, 431

F

Fakir Baykurt 18

Fatih 33, 34, 35, 37

Fazıl Hüsnü Dağlarca 406

Feyzi Halıcı 406

Fındıklı 34, 400

Fikret Tan 42

Fikret Tanyılmaz 369

Fikri Sağlar 50

Filistin 78

Firuzan 18

Fransız İhtilâli 37

G

Galata 34

Garip 19, 29, 47, 77, 126, 127,
128, 135, 215, 319, 436

Gevrek 250

Gibi - Şiirler 44, 431

Giresun 45

Gökçekışla 24, 390, 391

Gönül Sandalı 36, 69, 127, 131,
398, 431

Göztepe 369

Gültekin Emre 172

Gülten Akın 52

Gümüşhacıköy 30
Gündoğdu köyü 218, 237, 240,
249

H

Hacı Ahmet Efendi 42
Hacı Bektaş 331, 337
Hakkari 47
Halide Edip Adıvar 308
Halim Uğurlu 43
Halit Çelenk 49
Halit Fahri Ozansoy 36
Halkevi 27, 423
Halvetî 24, 57, 135, 136
Halvetiye 24
Hatay 47
Havza 30, 31, 334
Hayrün-nisa Nefesli 32, 33
Hayyam 60, 108, 135, 162, 406
Henri Bergson 163
H. Nihal Atsız 406
Honore de Balzac 308
Hüseyin Karakaş 47
Hz. Muhammed 68, 135

I

II. Dünya Savaşı 27, 333, 353, 363,
415

İ

İbrahim Zeki Burdurlu 263
İç Anadolu 177
İhsan Işık 51
İhsan İnan 37, 403
İhsan Nuri Olgun 403
İkbal Sayar 23
İkinci Yeni 125, 126
İleri 14, 19, 25, 49, 50, 51, 52, 54,
66, 125, 398, 407, 408, 418,

419, 425, 433, 434, 436

İlhan Berk 48
İlhan Darendeli 36
İlhan Geçer 406
İlhan Selçuk 415
İnci Enginün 76, 176, 270, 367,
368
İnönü 29, 60, 293, 332
İskenderun 30, 321, 326
İsmail Hikmet 35
İsmail Parlatır 220
İsmail Tunalı 209
İsmet Zeki Eyüboğlu 43, 56
İsrail 78
İstanbul 17, 24, 30, 31, 32, 33, 35,
36, 37, 39, 40, 41, 43, 44,
47, 48, 49, 50, 51, 55, 58,
60, 62, 65, 66, 67, 69, 74,
80, 108, 131, 133, 134, 135,
136, 171, 175, 176, 209,
217, 241, 248, 258, 270,
277, 305, 306, 308, 309,
310, 311, 312, 313, 315,
318, 321, 322, 325, 329,
344, 361, 365, 368, 369,
370, 376, 397, 398, 401,
404, 410, 411, 415, 418,
419, 423, 429, 430, 431,
432

İstanbul Üniversitesi 33, 35
İstiklâl Harbi 181, 184, 194, 349,
354
İzmir 47, 50, 52, 181, 199
İzmir Fuarı 47
İzmir Tabipler Odası 50

J

Jack London 190, 366
Jean Giono 366

K

- Kabaklı köyü 200
 Kafatası 37
 Karacaoğlan 70
 Karacaviran 218, 248, 250, 251
 Karadeniz 31, 45, 414, 436
 Kemal Edip Kürkçüoğlu 74
 Kemal Özer 365
 Kemal Tahir 369
 Kızılırmak 97, 159
 Köroğlu 133
 Köylü Partisi 58
 Kuşadalı İbrahim 103, 135, 136

L

- La Fontain 201
 Latifî 66, 73, 88, 402, 403, 408,
 417
 Lök 250

M

- Maarif Kütüphanesi 27, 41
 Madaralı Roman Ödülü 18, 258,
 365
 Maupassant 393
 Mehmed Kaplan 35
 Mehmed Latif Sayar 24, 32
 Mehmet Abdüllatif Sayar 23
 Mehmet Akif Ersoy 406
 Mehmet Çınarlı 74
 Mehmet Doğan 48
 Mehmet Emin Lebe 277
 Mehmet Kaplan 74, 94, 252
 Mehmet Nuri Yardım 25, 30, 33,
 35, 40, 42, 56, 81, 91, 108,
 119, 200
 Mehmet Tekin 325
 Melâmî 57
 Merzifon 30

- Mevlâna 68, 135, 331
 Milli Kalkınma Partisi 58
 Mithat Cemal Kuntay 406
 M. Kaya Bilgegil 406
 Munis Faik Ozansoy 406
 Mustafa Kemal 330, 331, 332, 337,
 338, 340, 341, 349, 354
 Mustafa Sayar 25, 28
 Muzaffer Acarbay 47
 Muzaffer Kuşakçioğlu 415
 Müferre Hanım 33
 Mülkiye Mektebi (Siyasal Bilgiler
 Fakültesi) 27

N

- Nabizâde Nazım 252
 Nadir Nadi 415
 Nazım Hikmet 37
 Nazif Bey 32, 42
 Necati Cumalı 18, 49, 252, 406
 Necip Fazıl Kısakürek 35, 43, 58,
 60, 128, 136, 190
 Necoya Mektuplar 30, 44
 Nedim 136, 431
 Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 13, 31,
 51, 62, 365, 431, 432
 Nevşehir 24
 Neyzen Tevfik 331, 342
 Nil lokantası 60
 Niyazi Enez Kahyaoğlu 43
 Niyâzî-i Mısırî 103, 126, 135
 Nizamettin Nefesli 32
 Nohutlu 24, 45
Noktalar 15, 49, 418, 419, 432
 Nurel Nazlıgül 278
 Nurullah Çetin 67, 106, 149
 Nusret Kaya 55
 Nusret Uğurlu 403
 Nüzhet Erman 74
 N. Ziya Bakırçioğlu 176

O

- Oktay Akbal 190, 366
 Olcay Önertoy 368
 Ordu 45
 Orhan Seyfi Orhon 406
 Orhan Veli 77, 87, 103, 128, 131,
 132, 133, 162, 168, 172,
 406, 430
 Osman Attila 406
 Osman Gündüz 368, 369
 Osmanlı 58, 61, 62, 136, 159, 167,
 172, 286, 293, 317, 325,
 330, 337, 339, 341, 354,
 362, 369, 429
 Osman Şahinbaş 39

Ö

- Ömer Mutlu 416
 Ören 49, 413, 436

P

- Paris 18
 Paşaköy 28
 Paul Valery 128
 Paul Verlaine 128
 Pen Kulüp 51
 Peremeci sokak 60

R

- Ramazan Kaplan 204, 251, 298,
 367
 Rauf Mutluay 366, 367
 Refik Durbaş 52
 Remzi Oğuz Arık 58
 Reşat Nuri Güntekin 308
 Reşit Rahmeti Arat 35
 Rıza Tevfik Bölükbaşı 406
 Ritter 35
 Rudyard Kipling 366

- Rus İhtilâli 37
 Ruşen Eşref Üneydin 406

S

- Saat Kulesi 39, 404
 Sabahattin Ali 239
 Saip Okay 29
 Sakarya İlkokulu 26, 28
 Salih Sayar 25, 28
 Salur 24, 278, 286, 294, 298
 Samsun 45, 259, 264, 334
 Sarıkamış 337
 Sarımsaklı 48
 Sayar Oteli 48
 Sefer Eronat 29
 Sekili köyü 39, 386
 Selâhattin Batu 406
 Sereserpe - Şiirler 44, 431
 Sevil Tomur 270, 368
 Seyranî 406
 Sorgun 30, 325, 328, 414
 Stephane Mallarme 128
 Sultan Reşat 42
 Süleyman Demirel 88
 Süleyman Duygu 403
 Süleymaniye 37

Ş

- Şair Eşref 406
 Şam 274, 337
 Şefik İnan 415
 Şerif Aktaş 67, 148, 149, 182, 407
 Şevket Kutkan 136
 Şeyh Hacı Ahmet Efendi 24, 32
 Şeyh Muhiddin Efendi 24, 32
 Şey - Şiirler 45, 431
 Şükrü Erbaş 66

T

- Takiyettin Mengüoğlu 209
 Talat Sait Halman 74
 Talip Apaydın 49
 Tarık Dursun K 190, 366
 Tarlabası 307, 310, 313, 316, 317
Tarlabası Salkım Saçak 11, 48, 175,
 306, 309, 312, 313, 315,
 318, 319, 320, 340, 358,
 359, 362, 364, 367, 432
 TDK Roman Ödülü 17
 Tokat 321
 Toprak 36
 Trablus 337
 TRT 17, 46, 47, 49, 176, 365, 433,
 437
 TRT Roman Yarışması Başarı Ödülü 17
 Turgut Özal 41
 Türk Dil Kurumu 18, 46, 51, 133,
 257, 365, 430
 Türk Kültür Ocağı 36, 58
 Türklük Bilimi Araştırmaları 67,
 430
 Türkoloji Bölümü 33
 TÜYAP 49

Ü

- Ümit Yaşar Oğuzcan 406
 Ünal Küpeli 47
 Ürgüp 24

V

- Vecdi Bürün 171
 Vezirköprü 30, 31

Y

- Yahya Kemal 74, 128, 172, 406
 Yankı 14, 397, 398, 407, 419

- Yaşar Kemal 18, 44, 406, 437
 Yazarlar Sendikası 49, 51
 Yemen 337
 Yerköy 39, 40, 41, 200, 249
Yılık Atı 13, 17, 18, 19, 40, 46, 47,
 52, 55, 62, 119, 170, 171,
 175, 176, 182, 187, 188,
 189, 190, 191, 195, 196,
 197, 199, 200, 203, 206,
 210, 211, 212, 213, 214,
 215, 217, 221, 239, 247,
 251, 262, 264, 267, 268,
 270, 271, 301, 349, 358,
 359, 361, 362, 364, 365,
 366, 367, 397, 407, 425,
 429, 430, 431, 433, 437
 Yibitaş Holding 50
Yorganımı Sıkı Sar 14, 17, 47, 175,
 370, 373, 374, 375, 388,
 393, 394, 431, 434
 Yozgat 17, 18, 19, 23, 24, 26, 27,
 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35,
 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42,
 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49,
 50, 52, 56, 59, 65, 77, 80,
 91, 95, 132, 159, 171, 200,
 203, 210, 214, 240, 241,
 248, 249, 258, 259, 264,
 268, 269, 270, 271, 272,
 274, 277, 278, 285, 295,
 309, 318, 324, 325, 328,
 344, 346, 347, 348, 351,
 352, 353, 356, 361, 362,
 368, 369, 375, 376, 378,
 379, 381, 382, 384, 389,
 390, 397, 398, 400, 401,
 402, 403, 404, 405, 406,
 407, 408, 410, 414, 415,
 416, 417, 418, 423, 425,
 431, 432, 434

- Yozgat Gazeteciler Derneği 50
Yozgat Lisesi 44
Yozgat Var Yozgathı Yok 15, 240, 241,
248, 375, 376
Yunus 68, 79, 89, 103, 108, 126,
131, 158, 169, 331, 337,
432
Yusuf Bahri Nefesli 24, 32

Z

- Zağcıoğlu köyü 344, 345, 346,
347, 348, 349, 350, 351,
352, 353, 354, 356
Zeynel Gül 258
Zihnî 135
Zile 321, 322, 329, 332, 333, 334,
335, 338
Ziya Paşa 342